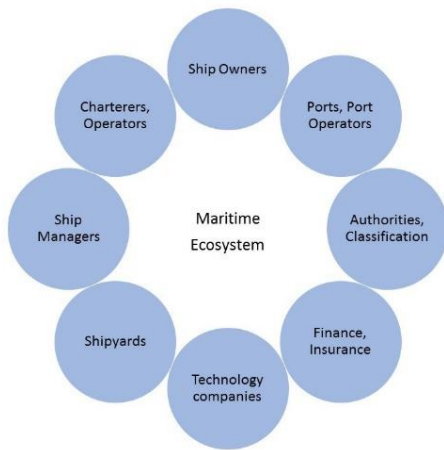

SUOMALAISEN MERIKLUSTERIN KEHITTÄMINEN

Tässä luonnoksessa pohditaan suomalaisen meriklusterin osapuolten rooleja, kehittämisen tavoiteasetantaa ja ensiaskelten mahdollisuuksia.

MERIKLUSTERI, MERELLINEN EKOSYSTEEMI

Luonnoksesta on rajattu pois mm. huviveneily ja muu yksilöihin sekä heidän virkistykseen palvelemiseen liittyvä toiminta. Jäljellä olevat ammatilliset tahot voidaan näin ollen jakaa kolmeen, sisältään epähomogeeniseen, pääryhmään: (i) elinkeinon, (ii) akatemian, ja (iii) yhteiskunnan toimijat. Näiden ryhmien tuominen yhteen on meriklusteritoiminnan ydinkysymyksiä. Aikanaan ruotsalainen Lighthouse, ja sen osana Zero Vision Tool, lähti meriklusterin jakautuneiden toimijoiden tuomisesta yhteen. Suomessa koko klusteria koskettelee Navigator lehti, Meriliitto ja Merenkulun Koulutuskeskus. Ennen kuin suomalaista meriklusteri kokonaisuutta viedään eteenpäin, lienee paikallaan harkita elinkeinon pääryhmää sisäisesti.

ELINKEINOT MERIKLUSTERISSA, KEHITYSTÄ YHDESSÄ

Meriklusterin elinkeinojen välinen toiminta oli näyttävästi esillä viime vuosikymmeniin saakka. Yritysten yhteistyö toki jatkuu edelleen, mutta sen näkyvyys on heikentynyt. Näin toimintatavat, teknologiat ja liiketoimintamallit kehittyvät jatkuvasti meriklusterin elinkeinojen kanssakäymisessä. Toki yhteistyö maan rajojen ulkopuolelle on hurjasti lisääntynyt, luoden suomalaisesta elinkeinoelämästä voittajan globalisaatioissa. Jotta yhteisestä toiminnasta kotimaassa saadaan kaikki mahdollinen irti, voi sen koordinoitua ja viestintää kehittää toimialan eri yhdistysten tuella. Tässä työssä on tärkeää ottaa huomioon myös ne meriklusterin toimijat, joiden edustus suomessa on rajattu, kuten hoitovarustamot, rahoittajat, vakuuttajat, meklarit ja muut palveluyritykset. Toinen keskeinen elementti on maan eri alueiden välisen kisailun jättäminen sivuun tässä ja nyt! Edellä mainitun tekemisen tavoitteena tulisi olla yhtenäinen ja vaikutusarvoltaan merkittävästi suurempi viesti muille pääryhmille, eli akatemian ja yhteiskunnan toimijoille. Lisäksi viesti suurelle yleisölle saisi tässä kirkastusta ja nostaisi meriklusterin arvostusta kokonaisuudessaan.

ENSIASKELEET VARMISTAVAT ONNISTUMISEN

Viitekehyksen esittelemiseksi ja tavoiteasetannan varmistamiseksi valitaan ensiaskeleita, kuten:

Startup yhteistyö

Startup toiminata on kehityksen katalysaattori. Aiemmin yritykset johtivat itse tuotteiden ja palveluiden kehitystä, mutta nykyään toimialan sisältä nousevat, tai sen ulkopuolelta tulevat startupit johtavat muutokseen markkinoilla. Startupilla on idea ja joitain resursseja. Toiminnan eteenpäin viemiseksi on tärkeää, että saavat rahoituksen, pilotin ja levityksen markkinoille. Tässä loppukäyttäjillä on tärkeä rooli pilotti hankkeiden isäntänä, teknologia- ja palveluyritykset sitten varmistavat jakelun ja rahoitus tulee joko toimialan yrityksistä, itsenäisiltä sijoittajilta tai rahoituslaitoksilta.

Suomi on startup myönteinen maa, joten on luontevaa, että suomen meriklusteri on kokonaisuutena tämän takana. Meillä on useita hyviä esimerkkejä varustamoiden tuesta meriteollisiin innovaatioihin kuten: Azipod ja Neste, Napa ja Silja, Eniram ja Finnlines, Climeon ja Viking Line, Norsepower ja Bore, GadCooler ja Eckerö jne. Startup yhtiöt eivät halua sitoutua vain yhteen toimiaan ja siksi klusterin yhteistyö on hyvä mahdollisuus saada suomeen tekijöitä myös ulkomailta ja toisaalta viedä meidän tekijöitä osaksi maailman muita meriklustereita. Tämän toiminnan raamittamiseksi olisi hyvä tehdä ensin kysely alan etabloituneille toimijoille ja määrittää yhteiset aktiviteetit sen tuella.

Meriklusterin tutkimus ja koulutus

Nykyisellä meriklusterin tutkimustyöllämme on laajentumisen mahdollisuuksia. Merikotka, Aalto ja Turun yliopisto, sekä rannikon ammattikorkeakoulut suorittavat meriklusterin tutkimusta omissa silloissaan. Kuitenkin laaja-alainen tutkimus on keskeisessä osassa, niin elinkeinon kehityksen varmistamiseksi, kuin yhteiskunnallisen päätöksenteon pohjustamiseen. Tutkimukseen tukeutuva koulutus nostaa toimialan houkuttelevuutta ja parantaa kaikkien toimintaa. Tämä nykyisten MKK:n kurssien lisäksi on mahdollisuus.

Yhteistyö muiden meriklustereiden kanssa

Kansainvälinen yhteistyömme tapahtuu nykyään pitkälti yritysten sisällä, niiden välillä sekä toimialan järjestöjen välillä. Useassa maassa on selkeitä ”Maritime” instituutioita, joiden väliseen yhteistyöhön myös suomalaiset voisivat hakeutua.

Yhtenä mahdollisuutena on esim. Propeller Club Finlandin perustaminen.

Näitä keskusteluja olisi hyvä jatkaa, luonteva seuraava askel lienee ydinjoukon kasaaminen ja keskustelu tekemisen raameista, tavoitteesta ja vaiheista, eli voyage planin luominen.

Vesa Marttinen

MarineCycles Oy